VẬN DỤNG QUAN ĐIỂM XÂY DỰNG CON NGƯỜI CỦA CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH VÀO QUÁ TRÌNH HỌC TẬP VÀ RÈN LUYỆN CHO SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC SAO ĐỎ HIỆN NAY

NGUYỄN MẠNH TƯỞNG
Trường Đại học Sao Đỏ

Nhận bài ngày 28/4/2026. Sửa chữa xong 26/5/2026. Duyệt đăng 31/5/2026.

Abstract

During his lifetime, President Ho Chi Minh always placed a profound emphasis on human development and education. He believed that nurturing future generations for the revolution was an absolute necessity. Today, as the Fourth Industrial Revolution reshapes every aspect of life, students at Sao Do University, as a youthful, resilient, and intellectual force, are striving to cultivate both "virtue and talent." They are dedicated to academic excellence and personal growth, aiming to drive the nation's industrialization and modernization. While the majority of students are diligent and demonstrate a strong sense of responsibility, a notable segment of society still exhibits negative behaviors, violates university regulations, or remains indifferent to collective activities. This article offers a fresh perspective by clarifying the theoretical foundations and synthesizing data on students' performance and conduct. Based on this assessment of the current situation, the author proposes key solutions to apply Ho Chi Minh's ideology on human development to the educational and training processes at Sao Do University.

Keywords: *Ho Chi Minh, man, student, Sao Do University, study, training.*

1. Đặt vấn đề

Trong thời đại của cuộc cách mạng công nghệ lần thứ tư, kinh tế số đang được các quốc gia sử dụng phổ biến trong mọi lĩnh vực của đời sống xã hội. Do đó, giáo dục và đào tạo con người có ý nghĩa quyết định cho tương lai của mỗi quốc gia, dân tộc. Trong quá trình mở của và hội nhập với nền kinh tế thế giới đặt ra cho giáo dục nước ta một nhiệm vụ quan trọng, đó là: đào tạo lực lượng sinh viên (SV) có đủ phẩm chất và năng lực thích ứng với nền kinh tế thị trường, tham gia phát triển kinh tế, văn hóa xã hội một cách bền vững. Để đạt được mục tiêu đó, cần phải có chính sách giáo dục đào tạo đúng đắn. Trong quá trình giáo dục, đào tạo không chỉ trang bị cho SV kiến thức khoa học, kỹ năng nghề nghiệp, mà quan trọng hơn là hình thành và phát triển năng lực và phẩm chất cần thiết. Trong thực tiễn hoạt động cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khẳng định: "Thanh niên là người chủ tương lai của nước nhà, nước nhà thịnh hay suy, yếu hay mạnh, một phần lớn là do thanh niên". Vì vậy, trong các trường đại học hiện nay, SV là những người được nhà trường trang bị không chỉ những tri thức khoa học về các lĩnh vực khoa học kỹ thuật, khoa học tự nhiên và khoa học xã hội mà còn được đào tạo những kỹ năng sống, kỹ năng mềm mềm cần thiết để SV ra trường có đủ các điều kiện của người lao động đáp ứng được sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước. Để có căn cứ đánh giá tác giả đã tiến hành tổng hợp kết quả học tập và rèn luyện của 2920 SV đại học các khoá trong toàn Trường Đại học Sao Đỏ năm học 2025. Dựa vào kết quả đó để phân tích số liệu, đánh giá thực trạng, làm rõ nguyên nhân và đưa ra các giải pháp.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Cơ sở lý luận

2.1.1. Quan niệm về con người và xây dựng con người của Chủ tịch Hồ Chí Minh

a. Quan niệm về con người

Có thể khẳng định Chủ tịch Hồ Chí Minh nghiên cứu đưa ra quan niệm về con người rất gần gũi, dễ

Email: nguyenmanhtuong10@gmail.com

hiểu, sâu sắc và độc đáo. Cách nhìn nhận của Người phù hợp với đặc điểm con người Việt Nam trong điều kiện lịch sử cụ thể. Theo Hồ Chí Minh, con người là một chỉnh thể, thống nhất về trí lực, tâm lực, thể lực, đa dạng bởi mối quan hệ giữa cá nhân và xã hội (quan hệ gia đình, dòng tộc, làng xã, quan hệ giai cấp, dân tộc...) và các mối quan hệ xã hội (quan hệ chính trị, văn hóa, đạo đức, tôn giáo...). Trong mỗi con người đều có tính tốt và tính xấu. Người giải thích "chữ người, nghĩa hẹp là gia đình, anh em, họ hàng, bè bạn; nghĩa rộng là đồng bào cả nước; rộng hơn nữa là cả loài người" (Hồ Chí Minh, 2011a).

b. Quan niệm về xây dựng con người

Hồ Chí Minh quan tâm xây dựng con người toàn diện vừa "hồng" vừa "chuyên". Đó là những con người có mục đích và lối sống cao đẹp, có bản lĩnh chính trị vững vàng, những con người của chủ nghĩa xã hội, có tư tưởng, tác phong và đạo đức xã hội chủ nghĩa và năng lực làm chủ. Xây dựng con người toàn diện với những khía cạnh chủ yếu:

- Có ý thức làm chủ, tinh thần tập thể xã hội chủ nghĩa và tư tưởng "mình vì mọi người, mọi người vì mình".
- Cần kiệm xây dựng đất nước, hăng hái bảo vệ Tổ quốc.
- Có lòng yêu nước nồng nàn, tinh thần quốc tế trong sáng.
- Có phương pháp làm việc khoa học, dân chủ, nêu gương.

c. Phương pháp xây dựng con người

Mỗi người tự rèn luyện, tu dưỡng ý thức, kết hợp chặt chẽ với xây dựng cơ chế, tính khoa học của bộ máy và tạo dựng nền dân chủ. Việc nêu gương, nhất là người đứng đầu, có ý nghĩa rất quan trọng. Hồ Chí Minh thường nói đến "tu thân, chính tâm" thì mới có thể "trị quốc, bình thên hạ" (làm những việc có lợi cho nước, cho dân). Văn hóa phương Đông cho thấy "một tấm gương sống có giá trị hơn một trăm bài diễn văn tuyên truyền" và "tiên trách kỷ, hậu trách nhân". Hồ Chí Minh thường nhắc lại những điều ấy trong khi bàn biện pháp xây dựng con người. Người nói rằng "lấy gương người tốt, việc tốt hằng ngày để giáo dục lẫn nhau" là rất cần thiết và bổ ích (Hồ Chí Minh, 2011b).

Trong quá trình xây dựng con người biện pháp giáo dục có một vị trí quan trọng. Hồ Chí Minh nhắc nhở rằng "hiền, giữ của con người không phải là tính sẵn. Phần nhiều do giáo dục mà nên". Như vậy, giáo dục rất quan trọng trong việc xây dựng con người (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2023).

2.1.2. Ý nghĩa của việc học tập nghiên cứu quan điểm xây dựng con người của Chủ tịch Hồ Chí Minh đối với sinh viên

Đối với SV, đội ngũ trí thức tương lai của nước nhà, việc học tập tư tưởng Hồ Chí Minh có ý nghĩa đặc biệt quan trọng, nhất là trong thời kỳ đổi mới đất nước, gắn liền với phát triển kinh tế tri thức, hội nhập vào đời sống toàn cầu.

Thông qua học tập nghiên cứu quan điểm xây dựng con người của Hồ Chí Minh giúp SV giữ vững lập trường, quan điểm cách mạng trên nền tảng chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; có lòng tin đi theo Đảng, suy nghĩ, hành động và làm theo tư tưởng của Người Từ đó, vận dụng giải quyết các vấn đề đặt ra trong đời sống thực tiễn đặt ra.

Bồi dưỡng phẩm chất đạo đức, lối sống, rèn luyện bản lĩnh chính trị. Vận dụng quan điểm xây dựng con người của Hồ Chí Minh giúp SV hình thành phẩm chất nhân cách của người lao động mới có đạo đức cách mạng, yêu cái tốt, cái thiện, ghét cái ác, cái xấu; tự nguyện "sống, chiến đấu, lao động, học tập theo gương Bác Hồ vĩ đại".

Trên cơ sở kiến thức đã được học, SV vận dụng vào thực tế cuộc sống, tích cực tu dưỡng, rèn luyện bản thân, hoàn thành tốt trách nhiệm của mình đối với đất nước, đóng góp thiết thực và hiệu quả cho sự nghiệp cách mạng mà Chủ tịch Hồ Chí Minh và Đảng ta đã lựa chọn.

2.2. Thực trạng học tập và rèn luyện của sinh viên Trường Đại học Sao Đỏ hiện nay

Qua quá trình học tập và rèn luyện của SV Trường Đại học Sao Đỏ theo quan điểm xây dựng con người của Hồ Chí Minh, kết quả thu được như sau:

2.2.1. Những ưu điểm

a. Được sự quan tâm chỉ đạo của Ban Giám hiệu Nhà trường, trong suốt quá trình học tập và rèn luyện, SV luôn được Nhà trường tạo điều kiện tốt nhất. Ngay từ khi nhập học, trong tuần sinh hoạt công dân đầu khóa, các em đã được nhà trường phổ biến đường lối, chính sách của Nhà nước, nội quy, quy định của nhà trường về học tập và rèn luyện để SV hiểu biết và tuân theo. Được nghe các diễn giả nói chuyện về đạo đức, lối sống, ý chí, khát vọng vươn lên; được nghe các cựu SV thành đạt nói chuyện, truyền đạt các kinh nghiệm trong học tập, rèn luyện; được giao lưu với các tổ chức đoàn, hội, các câu lạc bộ,…, được đi trải nghiệm tại các doanh nghiệp giúp SV hiểu biết thêm về ngành nghề của mình, từ đó các em có động lực phấn đấu trong học tập. Nhà trường luôn quan tâm đến việc nâng cao trình độ cho đội ngũ giảng viên (GV), các GV được chọn cử đi học Tiến sĩ, cử GV đến các doanh nghiệp học tập, trải nghiệm nâng cao kiến thức thực tế để giảng dạy cho SV những kiến thức đáp ứng được với nhu cầu tuyển dụng của doanh nghiệp hiện nay. Nhà trường đầu tư cơ sở vật chất phục vụ cho việc thực học, thực hành của SV: các phòng học lý thuyết, thực hành khang trang, hiện đại; thư viện nhà trường rộng 600 m^2, đầu tư hàng nghìn đầu sách tham khảo bằng tiếng Việt và tiếng nước ngoài, được kết nối với Trung tâm Thư viện Quốc gia. Để tạo các sân chơi lành mạnh cho SV sau những giờ học căng thẳng, Nhà trường đang vận hành một sân bóng đá nhân tạo, một nhà thi đấu đa năng, nhiều sân pickleball, sân cầu lông, bóng chuyền hơi, bóng chuyền da ngoài trời. Nhà trường có quan hệ với hơn 100 doanh nghiệp trong và ngoài nước để SV thực tập nâng cao tay nghề và ứng tuyển làm việc tại các doanh nghiệp này sau khi tốt nghiệp. Đây chính là những điều kiện lý tưởng cho SV học tập và rèn luyện tại mái Trường Đại học Sao Đỏ.

b. Các đơn vị phòng, khoa, các tổ chức đoàn thể như Hội SV, Đoàn Thanh niên nhà trường, ngoài việc giảng dạy các kỹ năng cứng và kỹ năng mềm cho SV còn có sự phối kết hợp với nhau tạo ra các sân chơi bổ ích và lành mạnh cho SV. Cụ thể đoàn trường tiếp tục triển khai Chỉ thị 42-CT/TW của Ban Bí thư Trung ương Đảng về "Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thế hệ trẻ giai đoạn 2015 - 2030" (Ban Bí thư Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam, 2015), Kế hoạch "Tăng cường giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho SV Việt Nam giai đoạn 2020 - 2023" và triển khai Chỉ thị 05-CT/TW của Bộ Chính trị về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Đoàn trường tổ chức các hoạt động điển hình như chuỗi các hoạt động: Tuần phim "Một thời hoa lửa"; Hội thảo chuyên đề và Game show về chủ đề "Giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống và khơi dậy khát vọng cống hiến trong SV Đại học Sao Đỏ". Tổ chức SV tham gia chương trình triển lãm chuyên đề "Đồng chí Nguyễn Lương Bằng - Người cộng sản kiên trung, mẫu mực, nhà lãnh đạo tài năng của Đảng và cách mạng Việt Nam. Duy trì và phát triển mô hình câu lạc bộ "Lý luận trẻ". Tổ chức thành công Talkshow "Tôi của tương lai" - Hành trang trên con đường khởi nghiệp, sáng tạo. Giao lưu cùng Shark Hưng - Phó Chủ tịch HĐQT Công ty CPTĐ Thế Kỷ - CEN GROUP, Chủ tịch HĐQT CENHOMES.VN. Đêm chung kết cuộc thi nhảy: "Dance For Youth – Vũ điệu Thanh xuân 2025" và cuộc thi ảnh - video "SDU-Thanh xuân rực rỡ" chào mừng 94 năm ngày thành lập Đoàn thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh. Tổ chức các phong trào tình nguyện, Chủ nhật xanh dọn vệ sinh trong khuôn viên trường và trên địa bàn lân cận, tổ chức tốt các hoạt động thiện nguyện, hiến máu nhân đạo, tổ chức các hoạt động văn hoá, thể dục thể thao nâng cao sức khoẻ thể chất và tinh thần cho SV. Các khoa trong trường tổ chức hội thảo giáo dục động cơ, ý thức học tập và khơi dậy khát vọng cống hiến cho SV chào mừng Đại hội Đảng bộ Trường ĐHSĐ lần thứ XI (nhiệm kỳ 2025-2030). Qua các hoạt động này nhằm giáo dục tình thần yêu nước, lòng tự hào dân tộc, từ đó, sinh viên có tình thần phấn đấu vươn lên trong học tập và rèn luyện, tích cực tham gia các hoạt động tập thể, hoạt động tình nguyện, trau dồi các kỹ năng để thích ứng với sự thay đổi của đời sống xã hội hiện nay (Phòng Đào tạo và Tuyển sinh Trường Đại học Sao Đỏ, 2025).

c. Trong sự phát triển của nền kinh tế thị trường xã hội chủ nghĩa hiện nay, đa phần SV Trường Đại học Sao Đỏ đều là những người có ý thức chính trị vững vàng, tuyệt đối tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng, tin tưởng vào sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội của đất nước; luôn có tinh thần đề cao cảnh giác trước những âm mưu xuyên tạc của các thế lực thù địch, Dưới sự tác động của cuộc cách mạng khoa học và công nghệ hiện đại cùng với sự xuất hiện của trí tuệ nhân tạo, công nghệ AI… tạo ra

những cơ hội và thách thức không nhỏ, nhận thức được điều đó, SV Trường Đại học Sao Đỏ có tinh thần cố gắng học tập, rèn luyện, phấn đấu vươn lên, say mê nghiên cứu khoa học. Năm học 2024 - 2025 kết quả học tập của SV Trường Đại học Sao Đỏ như sau: Tỷ lệ khá, giỏi, xuất sắc đạt 52% (1521/2920); tỷ lệ trung bình đạt 39% (1131/2920); tỷ lệ trung bình yếu, kém đạt 9% (268/2920), Như vậy, kết quả học tập trên cho thấy tỷ lệ xuất sắc, giỏi, khá đã đạt được mục tiêu chất lượng nhà trường đề ra, tuy nhiên tỷ lệ trung bình yếu, kém vẫn còn cao 9%. Kết quả trên cho thấy vấn đề đặt ra là tiếp tục nhắc nhở, động viên, giáo dục động cơ, nâng cao ý thức học tập cho SV, giảm tỷ lệ yếu, kém để nâng cao chất lượng học phần.

Cùng với sự cố gắng, nỗ lực học tập của nhiều SV, năm học 2024 - 2025 toàn trường có 306 SV đạt học bổng cả 3 loại xuất sắc, giỏi, khá với tiền thưởng gần 2,6 tỷ đồng, có 112 em được học bổng quỹ khuyến học, khuyến tài với số tiền 234 triệu đồng. Năm 2025 nhà trường có 707/775 SV tốt nghiệp ra trường, đạt gần 91,2% trong đó tỷ lệ có việc làm tính sau 6 tháng tốt nghiệp đạt 91% (Phòng Đào tạo và Tuyển sinh Trường Đại học Sao Đỏ, 2025). Qua số liệu trên cho thấy kết quả giảng dạy đã có sự phù hợp với mục tiêu và chuẩn đầu ra của nhà trường, tuy nhiên, trong giảng dạy, tỷ lệ yếu kém vẫn còn cao.

2.2.2. Những hạn chế

a. Các hội thảo về giáo dục động cơ ý thức học tập cho SV của các khoa trong trường đã thực hiện trong thời gian vừa qua đã mang lại những sự chuyển biến nhất định, nhiều SV đã nhận thức được vấn đề tồn tại, khuyết điểm của bản thân để cố gắng sửa chữa. tuy nhiên, những hội thảo này chỉ có tác dụng trong một thời gian ngắn khi tổ chức. Ngoài ra, còn nhiều SV chưa nhận thức được ý nghĩa của hội thảo vẫn còn vi phạm quy định của nhà trường.

b. Sự phối hợp giữa GV chủ nhiệm và GV bộ môn, các phòng, khoa trong việc giảng dạy và giáo dục SV nhiều lúc chưa tốt, nhiều GV bộ môn chỉ chú ý giảng dạy mà chưa động viên SV học tập. Những SV nghỉ học, bỏ học nhiều chưa phối hợp với GV chủ nhiệm để uốn nắn kịp thời. Các tổ chức đoàn hội chưa tổ chức nhiều các buổi toạ đàm, chuyên đề về giáo dục đạo đức, lối sống hay nêu gương trong SV. Các hình thức nói chuyện chuyên đề, toạ đàm chưa thật sự hấp dẫn lôi cuốn SV tham gia.

c. Nhiều SV chưa có ý thức, thái độ học tập đúng đắn; chưa thường xuyên tự học tự rèn luyện. Trong nhà trường, phần lớn SV đã có ý thức rèn luyện phấn đấu, nhiều em đạt được nhiều thành tích cao trong học tập, rèn luyện được học bổng xuất sắc và tham gia tích cực các hoạt động đoàn thể xã hội, tuy nhiên vẫn còn một bộ phận không nhỏ SV còn thờ ơ vô cảm, sống thiếu trách nhiệm, không lo lắng quan tâm đến bản thân mình, chưa cố gắng học tập vì ngày mai lập nghiệp. nhiều SV còn ham chơi, lười học, học chống đối…. Do đó, chưa tích cực tự học, tự nghiên cứu cũng như tham gia các nhiệm vụ do GV giao, còn thụ động, trông chờ trong quá trình học tập.

Kết quả rèn luyện của SV năm học 2024 - 2025 trong toàn trường như sau: Tỷ lệ khá, giỏi, xuất sắc đạt 92,4% (1698/2920); tỷ lệ trung bình đạt 5,9% (172/2920); tỷ lệ trung bình yếu, kém đạt 1,7% (50/2920). Từ kết quả trên cho thấy số lượng SV xếp loại trung bình vẫn còn 5,9%, đặc biệt SV yếu, kém vẫn còn 1,7%. Vì vậy, cần phải có những giải pháp để tăng cường giáo dục, vận dụng các quan điểm của Hồ Chí Minh cho SV Trường Đại học Sao Đỏ để hình thành những phẩm chất, nhân cách cho SV trong thời đại mới.

c. Sinh viên còn vi phạm nội quy, quy định của nhà trường, của lớp học, của môn học. Bên cạnh những thành tích SV đạt được trong học tập và rèn luyện, vẫn còn một bộ phận SV vi phạm nội quy, quy chế nhà trường. Mặc dù trong học tập SV được học những nội quy, quy định trong tuần sinh hoạt công dân đầu khóa, các buổi ngoại khóa về chuyên đề an toàn giao thông,… các thầy cô chủ nhiệm, các thầy cô bộ môn đều nhắc nhở, uốn nắn về động cơ, ý thức SV trong quá trình học tập và rèn luyện nhưng các hiện tượng vi phạm nội quy nhà trường, lớp học vẫn còn xảy ra như nghỉ học vô lí do, bỏ học, trốn tiết, sử dụng điện thoại trong lớp, nói chuyện riêng trong giờ học, nhiều SV không tham gia các hoạt động tập thể, xã hội như các tham gia các phong trào văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao, các hoạt động hiến máu, xung kích, tình nguyện, nhiều SV phải thi lại, học lại, điểm thi các môn thấp, trong học tập một số SV học trong cùng một lớp nhưng chưa có tinh thần đoàn kết tập thể vẫn còn chia rẽ, bè phái, bạo lực học đường, và nhiều SV sống thiếu niềm tin, lý tưởng không có sự nỗ lực cố gắng vươn

lên, còn thu động trông chờ vào sự may mắn trong học tập và cuộc sống vẫn còn cao Năm học 2024 - 2025 toàn trường có 144 SV bị xoá tên và buộc thôi học.

d. Các hoạt động phong trào có nhiều khởi sắc, tạo nhiều dấu ấn trong SV, đồng thời giúp SV có nhiều sân chơi lành mạnh giải toả căng thẳng để SV học tập tốt hơn. Nhưng nhiều hoạt động còn chồng chéo, một số hoạt động chưa lôi kéo được phần lớn SV tích cực tham gia.

Nguyên nhân của các hạn chế trên:

Thứ nhất, các khoa chuyên môn đã tổ chức các buổi hội thảo nhưng chưa hiệu quả, hội thảo chỉ mang tính tuyên truyền, chưa rút ra được các giải pháp hữu hiệu để nâng cao ý thức học tập, rèn luyện của SV.

Thứ hai, một số lớp có SV nghỉ học nhiều nhưng GV chủ nhiệm không nắm bắt được, GV bộ bộ môn khi lên lớp, chỉ chú trọng giảng dạy và điểm danh SV, GV bước ra khỏi lớp coi như hoàn thành nhiệm vụ nên chưa có sự tác nghiệp giữa các bên, do vậy khi SV nghỉ học khoa, nhà trường không nắm được thông tin.

Thứ ba, nhiều SV vừa đi học vừa đi làm, dẫn đến tinh thần mệt mỏi, ngồi học không tập trung, không tiếp thu được kiến thức. Nhiều em thấy nhiều người đi nước ngoài kiếm được nhiều tiền cũng muốn nghỉ để đi theo… cho nên các em chưa có động cơ, ý thức học tập đúng đắn dẫn tới hậu quả bỏ học, nghỉ học nhiều và kết quả học tập, rèn luyện bị yếu kém.

Để khắc phục được những thực trạng tồn tại trên, yêu cầu đặt ra cần phải có những giải pháp phù hợp để thực hiện hiệu quả việc vận dụng quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh trong quá trình học tập và rèn luyện cho SV Trường Đại học Sao Đỏ hiện nay.

2.3. Một số giải pháp vận dụng quan điểm xây dựng con người của Chủ tịch Hồ Chí Minh vào quá trình học tập và rèn luyện của sinh viên Trường Đại học Sao Đỏ

SV có kiến thức tốt, nghề nghiệp chuyên sâu, phẩm chất đạo đức tốt sẽ là nền tảng cho sự nghiệp phát triển của bản thân, đồng thời đáp ứng được những yêu cầu của đất nước trong quá trình đổi mới, hội nhập hiện nay. Để có được kết quả đó cần có một số giải pháp vận dụng quan điểm xây dựng con người của Hồ Chí Minh vào quá trình học tập và rèn luyện cho SV Trường Đại học Sao Đỏ

2.3.1. Nhà trường, các khoa chuyên môn thành lập các bộ phận chuyên trách để giáo dục động cơ, ý thức học tập trong sinh viên

Nhà trường nên thành lập Ban Giáo dục động cơ, ý thức học tập cho SV (trong đó có GV chủ nhiệm, GV trong khoa và cán bộ phòng công tác SV). Đối với SV khi vào trường học tập đến từ nhiều miền khác nhau, từ nhiều gia đình có hoàn cảnh khác nhau nên ý thức hệ khác nhau, những em có ý thức học tập sẽ có động cơ ý thức học tập đúng đắn. Còn những em vào học là trốn nghĩa vụ quân sự, do bố mẹ bắt ép, vừa đi học vừa đi làm, nhiều em chân trong chân ngoài vừa muốn học lại vừa muốn đi nước ngoài, học một thời gian lại chán học…, nhất là SV năm thứ nhất và năm thứ hai. Vì vậy, khi thành lập, Ban này sẽ như những chuyên gia tâm lý có nhiệm vụ nắm bắt được đặc điểm, tâm sinh lý, ý thức học tập của từng SV hay nghỉ học, bỏ học để có biện pháp giáo dục kịp thời. Làm như vậy mới đem lại khả năng giáo dục kịp thời về động cơ, ý thức học tập và rèn luyện của SV. Việc tổ chức các buổi hội thảo, nói chuyện chuyên đề về giáo dục động cơ, ý thức học tập trong SV phải làm thường xuyên, có chiều sâu. Đặc biệt là các khoa có nhiều SV vi phạm trong quá trình học tập và rèn luyện. Trong hội thảo, không phát biểu bằng văn bản mà cho các GV và SV phát biểu, trao đổi trực tiếp, để khoa và nhà trường nắm được những thuận lợi và khó khăn mà SV gặp phải trong học tập và rèn luyệnN. những thông tin đó rất hữu ích để khoa và nhà trường đưa ra các biện pháp giáo dục kịp thời.

2.3.2. Các phòng, khoa chức năng trong nhà trường có những biện pháp cụ thể trong việc quản lý, giáo dục sinh viên

Trong học tập và rèn luyện, những SV vi phạm nội quy như đi học muộn, bỏ giờ, nghỉ học nhiều, GV chủ nhiệm cần nắm được thông tin thường xuyên (có số liệu báo cáo cụ thể theo tuần, theo tháng) về các SV này để nhắc nhở chung, nếu các SV đó còn tái phạm Khoa, bộ môn sẽ gặp trực tiếp để tìm hiểu kỹ hơn, xem nguyên nhân vì sao từ đó sẽ nhắc nhở, cảnh báo, đồng thời uốn nắn, giáo dục kịp thời để các em tiến bộ, ngoài ra có thể gửi thông tin về gia đình để có cùng phối, kết hợp giáo dục SV.

Quá trình học tập, rèn luyện phấn đấu của SV cần rất nhiều đến sự phối hợp của các đơn vị chức

năng, cụ thể như các khoa đào tạo, Đoàn thanh niên, Hội SV, phòng Công tác SV, GV chủ nhiệm và GV bộ môn trong việc giáo dục chính trị tư tưởng cho SV như phải quan tâm đến SV, thường xuyên đôn đốc nhắc nhở SV chấp hành đúng đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, các nội quy, quy chế của nhà trường. Nâng cao ý thức học tập, rèn luyện, xây dựng tinh thần đoàn kết tập thể trong lớp, trong trường, ngoài xã hội, không được gây chia rẽ bè phái, nhận biết các thông tin đúng đắn, không bình luận, chia sẻ những thông tin không chính thống trên mạng xã hội.

Song song với việc giáo dục về chính trị, tư tưởng, cần kết hợp giáo dục về đạo đức, lối sống cho SV. Để làm tốt việc này, Hội SV, Đoàn nhanh niên kết hợp các khoa, liên chi đoàn kết hợp tổ chức nhiều hình thức khác nhau như cho SV xem phim Mưa đỏ, mời các diễn giả nói chuyện về đạo đức, lối sống, cho SV viên đi trải nghiệm tại các bảo tàng, di tích lịch sử… thông qua các hình đó nhằm vận động, tuyền truyền, giáo dục SV về chủ nghĩa Mác Lênin, tư tưởng, phong cách Hồ Chí Minh, các giá trị truyền thống tốt đẹp của dân tộc, giáo dục tình thần yêu nước, yêu quê hương, yêu thương con người. Từ đó hình thành cho SV lối sống trong sạch giản dị, biết yêu thương, giúp đỡ mọi người.

2.3.3. Sinh viên phải xây dựng được kế hoạch học tập đúng đắn

Để học tốt SV phải xác định được mục tiêu học tập, để đạt được mục tiêu đó SV xây dựng được kế hoạch học tập. Cụ thể, học ở trên lớp phải tập trung nghe giảng, suy nghĩ, mạnh dạn và hăng hái phát biểu xây dựng bài. Tham gia tích cực các bài thảo luận nhóm, sêmina khi GV giao. Những kiến thức thầy cô giảng nếu chưa rõ, chưa hiểu mạnh dạn hỏi GV và bạn bè ngay trong giờ học. Đối với việc học ở nhà, tự học là bước giúp SV đào sâu suy nghĩ, hệ thống lại những tri thức đã lĩnh hội. Đây là thời gian học không có GV, sau mỗi giờ học tập trên lớp nên đọc lại nội dung của bài học, ghi tóm lược lại những vấn đề cơ bản, đối với môn có bài tập có thể làm bài ngay để hiểu bài và đỡ quên kiến thức. Song song với việc học tốt, SV phải rèn luyện tốt. Để rèn luyện tốt bản thân, SV phải xây dựng cho mình lối sống khoa học, lành mạnh, tích cực tham gia các hoạt động tập thể xã hội nhằm giao lưu, học hỏi kinh nghiệm, tích luỹ các kỹ năng cần thiết để có những cách ứng xử, giao tiếp và thích ứng phù hợp trong cuộc sống.

2.3.4. Sinh viên phải sống có trách nhiệm đối với đất nước và bản thân

Trong bối cảnh hiện nay, SV được sống trong một đất nước hoà bình, được tạo điều kiện phát triển bản thân một cách tốt nhất, SV cần nâng cao lòng tư hào dân tộc. Trước yêu cầu đòi hỏi của thực tế hiện nay, bản thân mỗi SV phải có trách nhiệm với đất nước, với gia đình và với chính bản thân mình, phải suy nghĩ làm gì cống hiến cho đất nước, quan tâm đến hạnh phúc gia đình, sống phải có lý tưởng, hoài bão, biết phấn đấu vươn lên, trau dồi tri thức, nghề nghiệp chuyên môn, có phẩm chất đạo đức tốt, biết tránh xa các hiện tượng tiêu cực trong xã hội, hoàn thiện nhân cách của mình để trở thành những công dân tương lai của xã hội.

3. Kết luận

Ngày nay, khi nền kinh tế thị trường đang trong quá trình hội nhập mạnh mẽ, trước yêu cầu của thời đại mới, mỗi SV phải biết chăm chỉ học tập và rèn luyện theo quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Để làm được điều đó, cần có sự phối kết hợp của lãnh đạo nhà trường, các ban, ngành, đoàn thể và sự cố gắng của SV. Học tập tốt, rèn luyện tốt là một trong những con đường nhanh nhất để SV lĩnh hội hành trang tri thức để đi đến thành công. Theo đó, học tập tốt phải gắn liền với rèn luyện tốt sẽ trở thành con đường quan trọng và tất yếu để mỗi SV trong các trường đại học nói chung và SV Trường Đại học Sao Đỏ nói riêng trau dồi tri thức, đạo đức và kỹ năng sống của chính mình đáp ứng được nhu cầu tuyển dụng nguồn lao động chất lượng cao của doanh nghiệp và xã hội đang cần hiện nay.

Tài liệu tham khảo

Ban Bí thư (2015). *Chỉ thị số 42-CT/TW ngày 24/3/2015 về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thế hệ trẻ giai đoạn 2015-2030*.

Bộ Giáo dục và Đào tạo (2023). *Giáo trình Tư tưởng Hồ Chí Minh*. NXB Chính trị Quốc gia Sự thật.

Hồ Chí Minh (2011a). *Toàn tập* (tập 5). NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.

Hồ Chí Minh (2011b). *Toàn tập* (tập 15). NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.

Phòng Đào tạo và Tuyển sinh Trường Đại học Sao Đỏ (2025). *Báo cáo tổng kết năm học 2024-2025*.